

تعیین مناسب ترین عمق کاشت در کشت پاییزه سیب زمینی در منطقه اردبیل

علی اکبر شکوهیان، رسول اصغری زکریا
اعضاء هیات علمی دانشگاه محقق اردبیلی

به منظور تعیین مناسب ترین عمق کاشت در کشت پاییزه سیب زمینی در منطقه اردبیل تحقیقی بر روی سه رقم رایج منطقه شامل آنولا، مورفانا و دراگا در چهار عمق ۱۵، ۲۰، ۲۵ و ۳۰ سانتی متر به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با چهار تکرار در آذر ماه در طی سالهای ۷۶-۱۳۷۵ و ۷۸-۱۳۷۷ انجام پذیرفت. در این تحقیق اثر فاکتور عمق کاشت و اثر متقابل آن با رقم در سطح احتمال ۵٪ معنی دار بوده، ولی اختلاف ارقام مورد استفاده معنی دار نبود. مقایسه میانگین اثرات متقابل به روش دانکن نشان داد عمق کاشت مناسب برای رقم آنولا در کشت پاییزه ۲۵ سانتی متر است که نسبت به عمق کاشت ۱۵ و ۳۰ سانتی متر از عملکرد نسبی بالاتر برخوردار بوده و در مقایسه با کاشت ۲۰ سانتی متر اختلاف معنی داری نشان می دهد. رقم دراگا به طور نسبی در عمق ۳۰ سانتی متری بیشترین عملکرد را داشت ولی عملکرد آن در عمق های مختلف اختلاف معنی داری نداشت، در رقم مورفانا نیز بیشترین عملکرد در عمق ۲۵ سانتی متری بدست آمد ولی اختلاف آن در مقایسه با عمق ۳۰ سانتی متری معنی دار نبود، در حالیکه نسبت به عملکرد آن در عمق های ۱۵ و ۲۰ سانتی متری اختلاف معنی داری را نشان داد. مقدار عملکرد در عمق کاشت ۲۰ سانتی متری در کاشت پاییزه از مقدار آن در عمق های ۱۵، ۲۵ و ۳۰ سانتی متری کمتر بود. به نظر می رسد که علت آن سبز شدن زود هنگام همه ارقام مورد آزمایش در این عمق در مقایسه به عمق های دیگر باشد، به طوری که بررسی ارتباط رگرسیونی درصد سبز شدن ارقام با عمق های کاشت مختلف نشان داد که هر سه رقم روند مشابهی در درصد سبز شدن دارند. به طوری که در تمامی ارقام مورد مطالعه افزایش عمق کاشت از ۱۵ به ۲۰ سانتی متری موجب افزایش درصد سبز شدن گردیده ولی افزایش بعدی در عمق کاشت کاهش درصد سبز شدن را سبب شده است. هنگامی که در اوایل اردیبهشت سیب

زمینی سبز شود، به علت وجود سرمای دیر هنگام بهاره، شاخ و برگ‌های گیاه آسیب می‌بیند. بازسازی مجدد سبب تاخیر در رشد شده و عملکرد تا سطح کشت دیر هنگام بهاره کاهش می‌یابد. سبز شدن غده‌ها نیز تحت تاثیر نوسانات حرارتی و دمای اعماق مختلف و فاصله غده تا سطح زمین بوده است که سبب شده است غده‌هایی که در عمق ۱۵، ۲۵ و ۳۰ سانتی متری قرار داشته‌اند، نسبت به عمق ۲۰ دیرتر سبز شوند و خسارت کمتری را در بهار از سرمای دیر هنگام بهاره متحمل شوند و عملکرد بیشتری را داشته باشند بر این اساس بهترین عمق کاشت به منظور کشت پاییزه سیب زمینی در اردبیل برای رقم آنولا و مورفانا ۲۵ سانتی متر می‌باشد، عملکرد رقم دراگا در اعماق مختلف تفاوت معنی داری نداشت ولی به طور نسبی عمق ۳۰ از عمق‌های دیگر مناسب‌تر می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: اردبیل، عمق کاشت، ارقام سیب زمینی و کشت پاییزه